T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ SU TÜKETİM RAPORU 2025 OCAK-HAZİRAN

Sürdürülebilirlik ve İklim Değişikliği Koordinatörlüğü

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ.....2
1.1. SU TÜKETİMİ TAKİBİNİN ÖNEMİ 3
2. RAPORLAMA DÖNEMİ VE KAPSAM.....4
2.1 SU TÜKETİMİ.....4
3. SONUÇ.....8
4. KAYNAKÇA.....8

SU TÜKETİM RAPORU

2025
OCAK-HAZİRAN

1. Giriş

Su, yaşamın sürdürülebilirliği açısından en kritik doğal kaynaklardan biridir. Küresel ölçekte iklim değişikliği, hızlı nüfus artışı, kentleşme ve endüstriyel faaliyetler, tatlı su kaynakları üzerinde ciddi baskılar yaratmaktadır. Suyun yalnızca ekolojik bir unsur değil, aynı zamanda ekonomik kalkınma, gıda güvenliği, toplumsal refah ve kurumsal sürdürülebilirlik için de stratejik bir kaynak olduğu artık tüm ülkeler tarafından kabul edilmektedir (WWF, 2021). Birleşmiş Milletler tarafından yayımlanan Dünya Su Gelişim Raporu'nda, güvenli içme suyuna erişim ve sanitasyon hizmetlerinin, sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda tüm devletler için öncelikli politika alanı olduğu vurgulanmaktadır.

Türkiye özelinde, teknik ve ekonomik olarak kullanılabilir yüzey ve yeraltı suyu potansiyeli 112 milyar m^3 olarak hesaplanmaktadır (Tarım ve Orman Bakanlığı, 2022). TÜİK (2022) verilerine göre, ülkemizde toplam su kullanımının yaklaşık %77'si tarımsal sulama, %13'ü sanayi ve %10'u evsel ihtiyaçlar için gerçekleşmektedir. Bu dağılım, tarımın baskınlığını ortaya koymakla birlikte, hızla artan kentleşme ve sanayi faaliyetlerinin de su talebini önemli ölçüde yükselttiğini göstermektedir. Kişi başına düşen kullanılabilir su miktarı ise 1.312 m^3/yıl olup, Türkiye'yi "su stresi yaşayan ülkeler" kategorisine yerleştirmektedir (WWF, 2021).

Bununla birlikte su kaynaklarının kalitesi de en az miktarı kadar önemlidir. Tarımsal faaliyetlerde kullanılan kimyasal girdiler, sanayi tesislerinden kaynaklanan atıklar ve yeterli arıtımdan geçmeden doğaya bırakılan evsel atık sular, hem yüzey hem de yeraltı sularında ciddi kirlilik sorunları yaratmaktadır. Bu durum yalnızca ekosistemleri değil, aynı zamanda toplum sağlığını, gıda güvenliğini ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerini tehdit etmektedir (OECD, 2022).

Dolayısıyla suyun bütüncül bir yaklaşımla yönetilmesi gerekmektedir. Üniversiteler, araştırma merkezleri ve kamu kurumları iş birliğiyle; su tüketiminin düzenli olarak izlenmesi, su verimliliğinin artırılması, altyapı kayıplarının azaltılması ve geri kazanım uygulamalarının yaygınlaştırılması temel öncelikler arasında yer almalıdır. Bu yaklaşımlar, hem ulusal politikaların güçlendirilmesine hem de küresel hedeflere uyum sağlanmasına katkıda bulunacaktır.

1.1. Su Tüketimi Takibinin Önemi

Su tüketim analizi, sürdürülebilir kaynak yönetiminin temel taşlarından biridir. Bir kurumun ya da topluluğun ne kadar su tükettiğini, bu tüketimin hangi alanlarda yoğunlaştığını ve dönemsel değişimlerini belirlemek, stratejik planlamaya doğrudan katkı sağlamaktadır. Sadece mevcut verilerin kaydı değil, aynı zamanda bu verilerin düzenli olarak izlenmesi ve analiz edilmesi, kaynakların bilinçli kullanımını teşvik eden önemli bir yönetim aracıdır.

Analizler sayesinde, su tüketiminde görülen olağan dışı artışlar veya dalgalanmalar erken tespit edilebilmekte, böylece kayıp-kaçak oranları, teknik arızalar veya plansız kullanımlar hızlıca kontrol altına alınabilmektedir. Bu durum, hem maliyetlerin düşürülmesini hem de mevcut altyapının daha verimli kullanılmasını mümkün kılar. Dolayısıyla su tüketim analizi, yalnızca çevresel değil aynı zamanda ekonomik sürdürülebilirlik açısından da kritik bir role sahiptir.

Kurumlar açısından bakıldığında, su tüketim verilerinin düzenli analizi, sürdürülebilirlik politikalarının uygulanabilirliğini ölçmeye imkân vermektedir. Özellikle üniversiteler gibi çok sayıda akademik, idari ve sosyal faaliyetin yürütüldüğü kurumlarda, birim bazlı tüketim verilerinin karşılaştırılması, hangi alanlarda tasarruf potansiyeli bulunduğunu net şekilde ortaya koymaktadır. Böylece hem kurum içinde farkındalık artırılmakta hem de kaynak verimliliği kültürü yaygınlaştırılmaktadır.

Su tüketim analizi, aynı zamanda iklim değişikliği ile mücadele politikalarının ayrılmaz bir parçasıdır. Artan sıcaklıklar, değişen yağış rejimleri ve kuraklık riskleri, mevcut kaynakların daha dikkatli yönetilmesini zorunlu kılmaktadır. Bu bağlamda yapılan analizler, kurumların karbon ayak izi ve çevresel sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmasında yol gösterici olmaktadır. Su tüketim verileri ile enerji tüketimi, atık yönetimi ve yeşil kampüs uygulamaları arasında bağ kurmak, bütüncül çevre politikalarının geliştirilmesini de kolaylaştırmaktadır.

Son olarak, su tüketim analizinin sonuçları yalnızca kurum içi yönetim süreçleri için değil, aynı zamanda paydaşlarla olan iletişimde de değer taşımaktadır. Kamu kurumları, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları ve uluslararası fon sağlayıcı kuruluşlar, şeffaf veri raporlamasını sürdürülebilirlik performansının önemli bir göstergesi olarak kabul etmektedir. Bu nedenle su tüketim analizine dayalı düzenli raporlamalar, kurumların ulusal ve uluslararası platformlarda güvenilirliklerini artırmakta ve sürdürülebilirlik konusundaki liderlik iddialarını güçlendirmektedir.

2. Raporlama Dönemi ve Kapsam

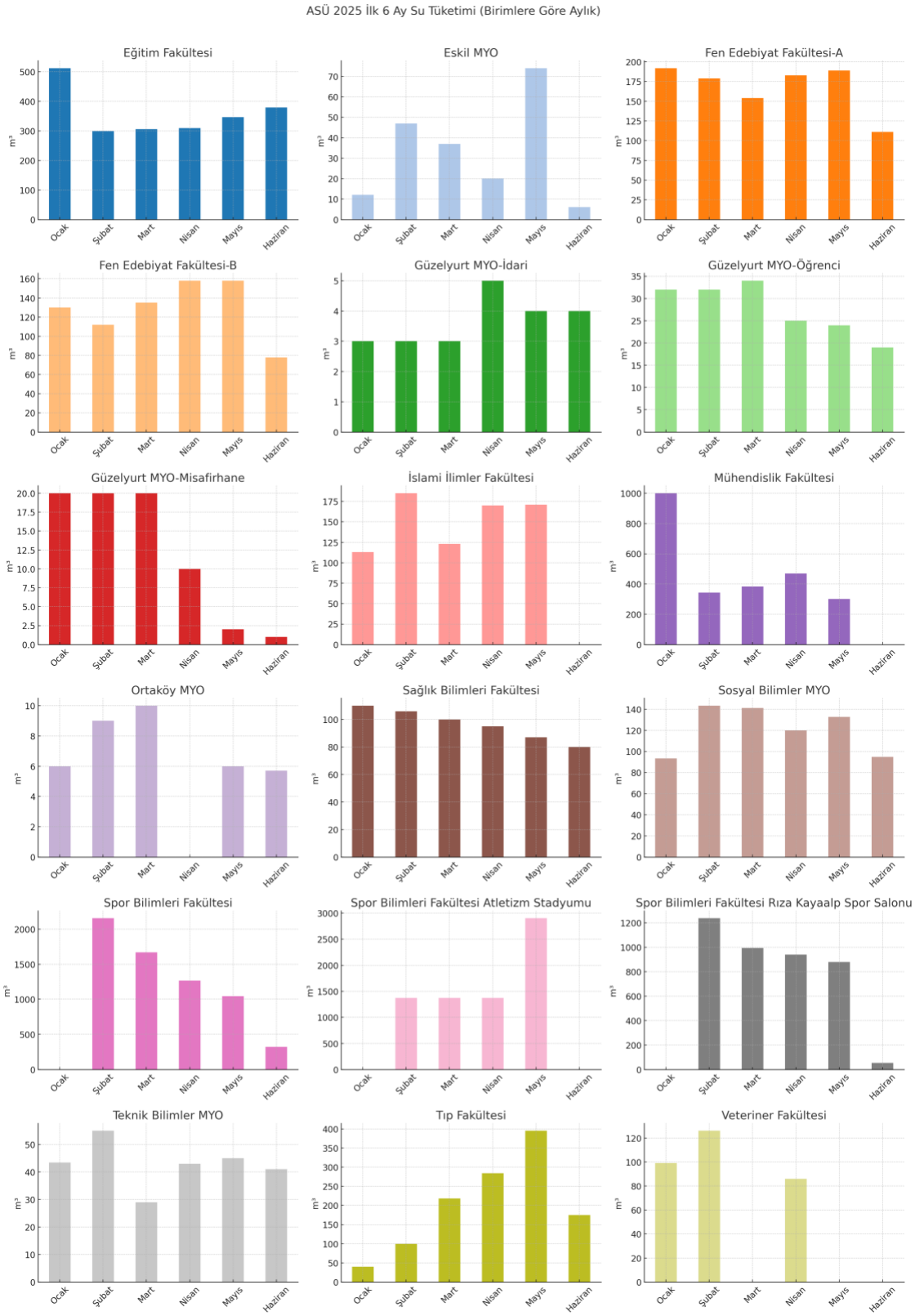
Aksaray Üniversitesi, sürdürülebilirlik politikaları ve doğal kaynakların etkin yönetimi çerçevesinde su tüketimini düzenli olarak izlemekte ve raporlamaktadır. Su tüketiminin sistematik olarak takip edilmesi, yalnızca mevcut kullanım miktarlarını kaydetmekten öteye geçmekte; kaynakların verimli kullanımı için stratejik bir yönetim aracı işlevi görmektedir. Bu sayede gereksiz israfın önlenmesi, bakım ve onarım gerektiren altyapı sorunlarının erken tespiti, dönemsel dalgalanmaların analiz edilmesi ve uzun vadeli tasarruf planlarının oluşturulması mümkün olmaktadır. Ayrıca düzenli su tüketim takibi, üniversitenin iklim değişikliğine uyum politikaları, karbon ayak izinin azaltılması ve çevresel sürdürülebilirlik hedefleri açısından da kritik bir rol üstlenmektedir. Bunun yanı sıra suyun üniversite kampüsünde yürütülen sosyal, akademik ve sportif faaliyetlerin kesintisiz devamlılığını sağlaması, düzenli takip ve raporlamayı yalnızca çevresel değil, aynı zamanda kurumsal işleyişin sürdürülebilirliği açısından da vazgeçilmez kılmaktadır.

Bu rapor, üniversiteye bağlı fakülte, yüksekokul, spor tesisleri ve idari birimlerin 2025 yılı Ocak–Haziran dönemine ait su tüketim miktarlarını kapsamaktadır. Verilerin ayrıntılı olarak incelenmesi, üniversite genelinde toplam tüketim eğilimlerini ve birimler arasındaki farklılıkları ortaya koymaktadır. Böylelikle hangi fakülte veya tesislerin daha yoğun su kullandığı, hangi alanlarda tasarruf potansiyeli bulunduğu ve dönemsel değişimlerin nasıl gerçekleştiği açıkça görülebilmektedir.

Elde edilen bulgular, üniversitenin çevre dostu uygulamaları ve kaynak verimliliği hedefleri açısından önemli bir temel oluşturmaktadır. Özellikle spor tesisleri gibi yüksek tüketim gösteren birimlerin analizi, ilerleyen dönemlerde alınabilecek iyileştirme ve tasarruf tedbirlerine ışık tutarken; düşük tüketim gösteren fakülte ve yüksekokulların verileri ise sürdürülebilir kullanım alışkanlıklarının yaygınlaştırılmasında iyi birer örnek teşkil etmektedir.

2.1 Su Tüketimi

2025 yılının ilk altı ayında üniversitenin fakülte, yüksekokul ve idari birimlerinde farklı düzeylerde su tüketimi gerçekleşmiştir (Şekil 1). Genel tabloya bakıldığında en yüksek tüketim Spor Bilimleri Fakültesi ve bağlı tesislerde görülmektedir. Özellikle Atletizm Stadyumu nisan ayında 2902 m³ tüketimi, Rıza Kayaalp Spor Salonu ise şubat ayında 1238 m³ tüketimi ile öne çıkmıştır. Bu durum, spor tesislerinin yoğun kullanım dönemlerinde su ihtiyacının oldukça yüksek olduğunu göstermektedir.

ASÜ 2025 İlk 6 Ay Su Tüketimi (Birimlere Göre Aylık)
Eğitim Fakültesi
Eskil MYO
Fen Edebiyat Fakültesi-A
Fen Edebiyat Fakültesi-B
Güzelyurt MYO-İdari
Güzelyurt MYO-Öğrenci
Güzelyurt MYO-Misafirhane
İslami İlimler Fakültesi
Mühendislik Fakültesi
Ortaköy MYO
Sağlık Bilimleri Fakültesi
Sosyal Bilimler MYO
Spor Bilimleri Fakültesi
Spor Bilimleri Fakültesi Atletizm Stadyumu
Spor Bilimleri Fakültesi Rıza Kayaalp Spor Salonu
Teknik Bilimler MYO
Tıp Fakültesi
Veteriner Fakültesi
m³
Ocak
Şubat
Mart
Nisan
Mayıs
Haziran

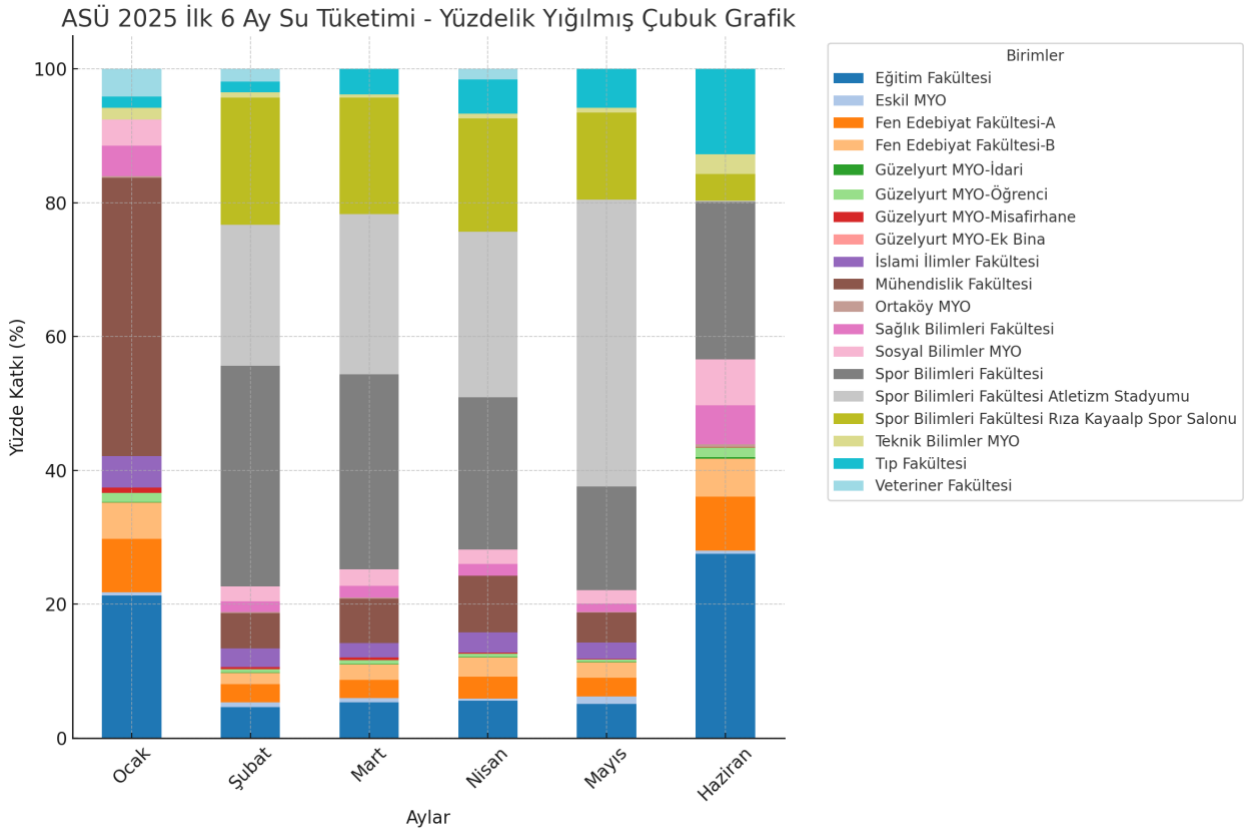
Şekil 1. Aylık su tüketimi

Orta düzeyde tüketim gösteren birimler arasında Mühendislik Fakültesi ve Fen Edebiyat Fakültesi bulunmaktadır. Mühendislik Fakültesi'nde ocak ayında 1000 m³'lük bir tüketim kaydedilmiş, takip eden aylarda kademeli bir azalma olmuştur. Fen Edebiyat Fakültesinin A ve B blokları arasında ise tüketim dağılımı nispeten dengeli seyretmiştir.

Düşük tüketim grubunda Eskil Meslek Yüksekokulu, Güzelyurt Meslek Yüksekokulu alt birimleri ve Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu'na bağlı laboratuvar ve atölyeler yer almaktadır. Bu birimlerdeki tüketim miktarları çoğunlukla birkaç on m³ düzeyinde kalmıştır.

Tıp Fakültesi verileri dönemsel olarak artış eğilimi göstermektedir. Ocak ayında 40 m³ olan tüketim, mayıs ayında 395 m³'e ulaşarak bir yükseliş kaydetmiştir. Bu durum fakültedeki eğitim-öğretim ve klinik faaliyetlerin dönemsel yoğunluğu ile ilişkilendirilebilir. Veteriner Fakültesi ise daha düşük ve istikrarlı bir tüketim düzeyi sergilemiştir.

Aylık toplam tüketim değerlendirildiğinde üniversite genelinde şubat ve mart aylarında tüketim miktarlarının diğer aylara kıyasla daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu artış, bahar döneminde derslerin yoğunlaşması, laboratuvar ve araştırma faaliyetlerinin hız kazanması, öğrenci ve personel sayısındaki artışa bağlı olarak ortak kullanım alanlarının daha fazla kullanılmasıyla açıklanabilir. Nisan ve mayıs aylarında tüketim benzer şekilde yüksek seviyelerde seyretmiş, özellikle spor tesislerinde gerçekleştirilen etkinliklerin etkisiyle toplam tüketim değerleri bu dönemde de artış göstermiştir. Haziran ayında ise hem sınav döneminin sona ermesi hem de yaz tatili nedeniyle öğrenci ve personel sayısında azalma yaşanması, buna bağlı olarak da kampüs içi faaliyetlerin önemli ölçüde azalması sonucunda tüketimde belirgin bir düşüş kaydedilmiştir. Bu durum, üniversite bünyesindeki su kullanımının akademik takvim ve dönemsel yoğunluklarla doğrudan bağlantılı olduğunu ortaya koymaktadır.

Şekil 2. Su tüketimi- Yüzdelik yığılmış

Şekil 2'den de aylık su tüketimlerinin yüzde katkı dağılımları incelendiğinde üniversite genelinde farklı birimlerin toplam tüketimdeki paylarının dönemsel olarak önemli ölçüde değiştiği görülmektedir. Şubat, mart ve mayıs aylarında Spor Bilimleri Fakültesi ve bağlı tesislerin toplam tüketimde baskın bir rol üstlendiği, bu aylarda toplamın büyük bir kısmının söz konusu birimlerden kaynaklandığı kaydedilmiştir. Özellikle şubat ve mart aylarında spor tesislerinin oranı diğer fakültelerin toplamına yaklaşmakta, bu da üniversite genelinde tüketim dengesini belirgin biçimde değiştirmektedir. Nisan ayında benzer eğilim sürmekle birlikte, nispeten daha dengeli bir dağılım gözlenmektedir. Haziran ayında ise spor birimlerinin tüketimdeki payı dramatik biçimde azalmış, bunun sonucunda eğitim, mühendislik, tıp ve fen-edebiyat fakültelerinin oranları görece artarak öne çıkmıştır. Bu değişim, akademik takvimin yaz dönemiyle birlikte spor tesislerindeki yoğunluğun azalmasına, buna karşılık eğitim-öğretim faaliyetlerinin görece dengeli seyretmesine bağlanabilir. Genel olarak bakıldığında, bu yüzdelik katkı analizi yalnızca tüketim miktarlarını değil, aynı zamanda birimler arası ağırlıkların zaman içerisinde nasıl değiştiğini de ortaya koymakta ve su yönetimi politikalarının planlanmasında hangi dönemlerde hangi birimlerin öncelikli hedefler olarak belirlenmesi gerektiğine ışık tutmaktadır.

3. Sonuç

2025 yılının ilk yarısına ait su tüketim verileri üniversite genelinde farklı birimler arasında belirgin tüketim farklılıkları olduğunu ve dönemsel değişimlerin tüketim miktarları üzerinde güçlü bir etkiye sahip bulunduğunu göstermektedir. Bu bulgular, hem mevcut su kullanım alışkanlıklarının daha iyi anlaşılması hem de geleceğe yönelik sürdürülebilirlik politikalarının geliştirilmesi açısından yol gösterici niteliktedir. Önümüzdeki süreçte tüketimi yüksek birimlerde tasarruf sağlayacak uygulamaların hayata geçirilmesi, düşük tüketim düzeyine sahip birimlerdeki olumlu örneklerin yaygınlaştırılması ve düzenli raporlamaların devam ettirilmesi, üniversitenin kaynak yönetiminde etkinliğini artıracaktır.

Böylelikle Aksaray Üniversitesi, hem çevresel sorumluluklarını yerine getiren hem de kaynaklarını verimli şekilde kullanan bir kurum olarak sürdürülebilirlik hedeflerine emin adımlarla ilerleyecektir.

4. Kaynakça

OECD. (2022). *Financing a Water Secure Future*. https://www.oecd.org/environment/financing-a-water-secure-future.htm

Tarım ve Orman Bakanlığı, T. C. (2022). *Ulusal Su Planı 2023-2027*. https://www.tarimorman.gov.tr/

WWF. (2021). *Türkiye'nin Su Riskleri Raporu*. https://www.wwf.org.tr/